

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerctwo: š da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh šl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će.

• Serbske njedželske lopjeno. •

Budyšin

29. měrca 1925

Bauzen

Čištoč a nakład Šmolerjez katolickeje a knihačnje sar. družst. s wobm. ruk. w Budyšinje.

Wuhadza kóždu šobotu a pjarzi na měšaz 15 šlotych pjenještow.

Judita.

Jan. 11, 47—57.

We wošadže, w kotrejš běšche snaty duchowny Bodelschwingh f fararjom, přjedy hač šapocza twaricž šwoje wustawny sa wschit-
kich domachpytanych a hubjenych a bėdnych, čěrjenty wot lubosće
f šwojim bratram, běšche ras wudowa šhubita psches něfajke nje-
šbože šwojeho jenicžeho šyna, kotryž stejesche w najšpěšich lě-
tach, a hluboko hmuta džeržesche čichu strazu pschi lubym čěku.
Šyle blifto pak bėchu džělaczerjo pschi twarje kěže a bėchu runje
twarjenje šbėhali, a nětko džeržachu šbėhanu se wschēm šwucze-
nym waschjom a f pschezo pschibėrazej haru a f hawtowanjom.
To šlyšesche tež Bodelschwingh a na měšče džěšche tam a f křut-
nym šlowom rěčesche f nim, šo tam kěžu dale šedži w šrudobje
a štyšnosći tamna wudowa, a kaš dyrbi jej byč wofoko wutrobny,
hdyž jich šadzerjenje jeje křutnu šchundu wotšwjećesche, a žada-
šche šej wot nich, šo bychu w kšesčejanskej bratrowskej lubosći
šo wostajili šwojeho činjenja a šo bychu čěšćili šrudobu wu-
dowy. Njerad to šlyšachu, dofelž mēnjachu, šo maja prawo na
šwoje wješe. A tola džěšche jedyn po druhim pomakku přječ.
Jenož pošledni, młody čłowjek, njemōžesche šo šdžeržecž prajecž:
„Šnježe, čłowjek je jenož jedyn ras živy.“ Tuto šlowo šapschim-
ny Boddšchwingh a bližichu njedželu přėdowasche w Božim domje:
Čłowjek je jenož jedyn ras živy, ale wón tež jenož jedyn ras
wumrje. A jeho šlowa šu hluboki šacžičecž činike na wošadu.

Šak wjele čłowjekow steji tež hišče džěška na štejščěžu,
šo čžedža tuto šwoje žiwjenje tak prawje wužitwacž po šwojim
špodobanju a njemšla na to, kaška křutnosć rěči f nam f drugeho
šlowa, šo tež my jenož jedyn ras wumrjemy. Bóh daš nam, šo

bychmy w prawym čžaku wopomnili šwoju šmjereč, šwój kōž,
šo bychmy pschi tym namakali šwoje prawe štejščěžo f šesufej
Šchryšufej a f jeho šmjereči ša naš. Prashamy šo:

Čžohodla dyrhjesche šesuf wumrjecž?

Dla wole šwojich njepšchecželow.

Šo Šozej woli.

A wumōženju šwojeje wošady.

Šdžez Šchryšuf šupi se šwojim skutkowanjom šřjedža mjes
čłowjekow, tam čžini tajke jeho skutkowanje žyle wschelaki ša-
čžičecž na nich. Přjedy našeho teksta čžitamy pola šana wo
šbudženju: Lazara wot mownych psches Šchryšufa. Tam wōžemy
šlyšecž, šo wjele f tych, kiž to widžachu, mēnjachu do šesom
Šchryšufa, a to bu jim šwětko, kotrež jich žiwjenje wješko čžini.
Někotši pak džěchu f šarisejškim, a powėdachu jim wschitko, šchtož
bėšche šesuf čžinił. Tuta powėscž wubudži w nich njemēr a woni
šo šhromadžichu, šo bychu radu džerželi, šchto ma šo čžinicž. A
hdyž šu drje w tutej radže tež mužoj byli, kaž Nikodemus, a šu
špřtali šmėrowacž, dha tola dobudže mjes nimi pod nawjedowa-
njom wyschšesche mēšchuka šaifaka myšl, šo dyrbi tuton šesuf
wumrjecž. A hdyž drje tež praja, čžim bóle šo šo lud pschifam-
nje šesufej we wěrje, čžim wjetšchi budže strach, šo pschindže jich
kraj do hiščeje wjetšesche wotwišnosće wot Romškich, dha je tola
pōšnacž, šo budžemy čěrjenti wot bojosće, šo budža šami šhubicž
šwój wliw na lud, šwoju nahladnosć, šwoju mōž. A tohodla
dyrbi šesuf wumrjecž.

Šěthžazy šu šaschle, ale čłowjekška wutroba je wostala ta
šamšna, kaž w šesufowym čžaku. Šchtož pschėd šesufom steji,
tón steji pschėd rošbudženjom. A tak namakamy hišče džěška,
a w našchich dnjach bóle, hdyžli hdy přjedy, šesufowych njepšch-

čelow wschěch stron shromadzenych a sjednoczenych w myšli, so njechadza so ponizowacz psched tym jenym, jenicim, a so hotowi, jeho pschezo jako snowa schizowacz, so by won wumrjel, so by jich mēr njefasyl, so njetrjebali pschipsnacž jeho knježstwo. Čožohodla dyrbi Jisuš wumrjecž tež hiščeže dženka? Dokelž won se swojej wěrnoscju čłowjekam pschezo jako poľasa jich hrěščne stejischežo, dokelž won jich pschezo jako trjechi do jich kwědomja, dokelž won jich pschezo jako myli w jich sechernoscji a w jich liwłoscji. Dokelž dyrbjeli so wobrocžecž a nowe žiwjenje sapočecž, hdy bychu jeho do swojeho žiwjenja horjewali. A to woni njechadza, tutón wopor je jim pschewulki, a tohodla tak wjele jeho njepšchecželow, tohodla tajke hidženje pschecžitwo njemu. Tohodla tajke stajne prózowanje: Prjecž s nim. Schizuj jeho, schizuj jeho.

Alle Jisuš dyrbjesche wumrjecž tež po Božej woli. Wón je kam wo tym prajit, hdyž rěči wo knjesu winizu, kiž bēšche swoju winizu pschenajal winizarjam a pōščezle po čařu swojich wotročłow, so by so žadał wot wužitka winizu. A hdyž běchu winizarjo wschitkich tjiocy šbili a s winizu wuhnali, dha prajesche knjes: Šhto dyrbjy činicz? Ja čzu swojeho lubeho šyna pōšlacž; knadž, hdyž teho kameho widža, woni so budža strachowacz. Šak je Bōh so prózował w běhu čařa wo dusche čłowjekow. Wón je s nim rěčal na wschelake waschnje psches swojich profetow; wón je jich wabit s dobrotu a s škłostanjom. A hdyž bēšche wschitko špytane, dha dawta wón šwědčjenje swojeje wulkeje wótzowškeje luboscje, kotraž je so šjewita w Jisušu. Wšcho, šhtož wo nim šlyšimy, šhtož šhonimy s jeho skutkowanja a žiwjenja, to je luta, luta luboscž, kotraž čže, so by wola njebjeskeho Wótza dopjelnjena byla, so bychmy my čłowjekoj so jako wujednani byli s Wótzom. Šak je Jisuš do skutka stajil, so žly lud njeby šahinyl. Dla swojeho Šyna hlada šwjaty Bōh na nješwjaty lud s woczomaj spodobanja.

Jisuš je wumrjel jako šastupječ swojeho Wótza. Šajke šastupjenje namakamy tež w čłowjekim žiwjenju. Trjebamy jenož hladacz na maczeč, kotraž je hotowa, sa swoje džecž dacz kamo swoje žiwjenje. Abo na wojaka, kiž w swojej šwěrcje so wopruje sa wótzny kraj. Šo wschaf je waschnje a škutł luboscje. Alle šajke šastupowanje, kotrež wopšchija wubjerł a semju, kaž je to wuprajit Šajšas we wyšokoj radže, bjes teho, so by to rosumit, so dyrbi jedyn wumrjecž sa žly lud, haj sa žly čłowjestwo, to šwět hiščeže nješnajesche. A šněmny prajicž: Šajšas wuwjedže tu woprawdže hant wyschšeho měšniša, kiž mějesche na wulkim dnju wumožanja žly hrěščne brěmjo nješwjateho luda nadpōložicž škocžecju, kotrež bēšche sa wopor wuswolent. Woporne jehnjo pał bēšche Jisuš Šhryštuš, kiž je dopjelnit we swojej šmjerczi wolu swojeho njebjeskeho Wótza.

A wón dyrbjesche wumrjecž s wumoženju swojeje wošady. Šajwadžnišče šłowo sa naš w našim tekščezje je to: Šschetož Jisuš dyrbjesche wumrjecž sa lud; a niz sa židowski lud kam; ale so by wón džecž Bože, kiž roshonjene běchu, šhromadžil na jene. Še Jisuš Šhryštuš w swojim žiwjenju wostal w mjesach židowskeho luda, dha so šbēhnjene w jeho šmjerczi wschitke tute mjesy. Do jeho šwěta klineži nětko trošchtowaza, šwješelaza powěšč: Šhryštuš je wumrjel sa naš. Šdžež so dusche, kotrež maju žadarje sa wumoženjom, nětko so šhromadžuja pod tutym šwěrnym pastyrjom, kotryž je swoje žiwjenje dał sa swoje wozpy. Šdžež hewat dže šmjercž, tam wona dželi. Šak husto šhonimy, hdyž so štarichi wumrjeli, so wotesnaju so džecž mjes šobu bóle a bóle, dokelž pobrachuje na šriedžiščezju. Šhryštušowa šmjercž šjenocža, šhromadžuje, w nej stanje so wujednanje wošady se Bōhom, kaž čłowjekow mjes šobu. Šizom njepšchecželjo Šhryštuša, Šerodasa Šilatus, Šadduzejšy a Šarisejšy, kiž stejachu

šebi napšchecžitwo, woni buchu jeneje myšle, hdžež džesche pschecžitwo Šhryštušej; a hiščeže dženska nadenđžemy to šamšne. Šdyž hiže hidženje wjedže s tajkem možnem šjenocženštwu, dha budže wjele možnišči šwjast luboscje, do kotrehož stupja čži, kiž so w njemērje šwěta a šwojich wutrobow namakali rjany, šbōžny mēr, kotryž wuhadža wot teho, kiž je swoju luboscž s nam šhubjenym hubjenym hrěšnikam wobšrucžil se swojej šmjerczi na schizju. Šod schizjom Šhryštušowym wschaf čžujemy, šak šmy blisko pschisšli našemu Bōhu; hdžež pał šmy pola Bōha, tam so nam šjewi lute žohnowanje. Šak šhonimy tež my w tutym čařu, so je Jisuš wumrjel tež sa naš, so njebychmy šahinyl, so je wón wumrjel, so by tych swojich šhromadžil na jene.

Šamječ.

W. we W.

Ščernjena křona.

Šak pišchu šwjeczi ščenikoj Matej, Šartus a Šan: „Šuž wsachu bohotowi wojazy Jisuša s šebi do šudneje křezje a wuššlecžechu jeho a wodžechu jeho s purpurškim mantlom a napšlecžechu čžer njowu křonu a štajiču ju na jeho hłowu... Šuž džesche Jisuš won a nješesche čžer njowu křonu a purpuršku draštu... A jako jeho běchu wuhani, šlecžechu jemu mantl a woblecžechu jeho jeho draštu a wjedžechu jeho prjecž, so bychu jeho schizowali.“

Trojake je s teho šjawne: našy Šbōžnik je s čžer njowej křonu křonowanym, w nej ludej pschēštajenym a škōncžnje s nej pschēšny na schizju wumrjel. Alle runje s tym so jeho pschecžitwom bjes wole a wjedženja wobšwědčili: w šriedž čžerpjenja je wón tola kral. Škōta křona so sa Šbōžnika pschihodžila njeby, pschetož jeho kraleštwo njebjesche wot tutoho šwěta; škōtu křonu je wón wotpoľasal, jako ju jemu špytował poššiczi — čžernjotou křonu je pschisšal; wona bēšche jemu witane šnamjo, so wón šebi kraleštwo a poddanow dobdže se swojej křowju. Šelko milijonow je pschēš s čžernjemi křonowanym čžerpjerjom swoje kolena šhibowalo, šelko rtow wušnało: ja jeho šamšnyčž budu do mojej wutrobny; wón sa namje waczku šhudu křej Bōžu pschēšal je! Do drjewa so jeho wobras wuršali, do kamjenja wurubali; w šapschimowazych wobrasach jeho ludžom pschēš woczki štajeli, s hnujazymy šhērlyšchemi jeho čžesčili.

Šobožna němška wjerchowka, šwjata Šilža, bēšche ras se Šartburka, hdžež se swojim mandželskim, hrabju Šudwigom byšlesche, do Šlünsteroweje žyršwje w Šifenachu pschisšala. Šak so na wulku Bōžu šmartru dohlada a na čžernjotou křonu na hłowje Šbōžnika. Šuž swoju škōtu křonu s hłowny wša, ju pōšla šebje na šawku štaji a na swoje kolena padnywšči swoju wutrobu s swojemu Šnješej w modlitwje pošbēže. Šako to jejne wošebne towarščki widžachu, ju šwarjachu. Alle Šilža nješasche žanu škōtu křonu noščez, hdyž teho we wobrasu pschēš šobu wuhlada, kotryž bēšche sa nju čžernjotou křonu nošyl; se wschēš poniznosčju to wuprajit a pľakasche šak jara, so jejne šlyš do jejneho pľasčezja bēžachu.

Šnujazy historiju nam štara Šlürnbergška křonika podawta. Šak bēšche w špocžatku 16. lěššotka wumrjel pschijel, so by šebi wumrješke džela Šebaldušoweje žyršwje wobhladał. Šuž jemu šchēšžiwž nadpadže, kotryž bēšche na šamym puczju. Šeho drašta bēšche šchpatna a na jeho njewěšnym štupanju bēšche phtnyčž, so je šlepny. Šola bjes šomdženja a bjes teho, so by so štorcžil, žyršwine durje namaka. Šuž wumrjel sa nim džesche a wušhlada, šak šamón na Bōži woštar šupi. Šak štejesche wuššok Bōža šmartra, do drjewa wuršana, šlawne mišchtrške džeko, wschitke žily a žilki na čžele Šbōžnika rasnje poľasuju. A hnujazy napohlad bēšche, šak šlepny křala s čžernjotou křonu wopšchimny a

f waha se fwojini porstami fo jeho postawy dótkaſche. Zyrkwi-
ny fluzobnik potom na praſchenje zuſemu ſjewi: tutón ſchędzimž
je Beit Stoß, w fwojim czaſku najſtatwniſchi reſbat w Nürn-
berku a tutón ſchryſtuſ ſ czernjowej krónu je jeho poſlednje džęlo.
S ſhutnej pobožnej myſlu bęſche fo na tuto džęlo podał a we
kóždej raiſchej modlitwje Boha je bylsami proſył, fo by jemu
móz dał, tajke džęlo dofonjecz, kotrež by fwojatoſczi a wulkofczi na-
dawka podobne było, hdy by fo jemu tež po nim žane druge wjazh
njeporadzilo. Tutu Božu martru ſhotowicz, fo jemu wubjernje
radzi a wón — ſhubi fwojtko woczotw. Wot tuteho czaſa fem
wón wſchędnje naſchu zyrkej wopntuje, fo by fo na poſtatwje
Božeje martry wjeſelit.

Mjes molerjemi, kotſiž fu nam wobras f czernjemi króno-
waneho woblicza ſchryſtuſoweho molowali, je najſtatwniſchi
Correggio, kotryž bęſche w czaſku reformazije w Italſkej žiwj.
Czerpjaze wobliczo Wumožnika f czernjowej krónu w czornych
wloſach, częmnoczerwjene krawatne kapki na blędymaj lizomaj
— tajki my jeho wobras wobladamy, taž žiwj, jako by ſe ſchereje
židy, na kotruž je molowany, wuſtupil. Tutón wobras bu
wobſędženſtvo prufkeho krala Bjedricha Wilhelma III., a bu
wot njeho jako najdrožſche kublo džeržany. Stajnje męjeſche jón
kral w fwojim bydlažym rumje, pſchęd ſkóncznym fwojtkom ſchfi-
towany, ale kłóčenje na pjero doſahafche, jón do jažneho fwojtko
ſtajicž. Tež na fwojich puczowanjach by tutón wobras ſobu
brał, fo by fo kóždy wofomil na nim natwaricž mohł. Dženka
móžeſch jón w Barlinſkim muſeju widzecž, hđež je po kralowej
fujerczi pſchifchoł. Sdyž na njón hladaſch, je czi kaž magnet,
kotryž wócžlo a duſchu bliže a bliže czehnje; hdyž na njón hladaſch,
duſcha kaž ſama wot fo poſkucha, hacž fo nihdže naſdala njeſa-
ſpewa: O hlowa krawatnje ſbita a polna bolofcžotw, o hlowa
f fmecham ſwita f tej krónu wot czernjow.

Siſcheže drugi wobras ſchizowaneho Sbožnika je nam
Coreggio ſawoſtajil. Je to ſchryſtuſ w zplej poſtatwje, we
wobliczu wuras najſlubſcheho czerpjenja, ruzh ſwojaſanej, na
hlowje czernjowu krónu, f kacžanſkim podpifimom, kotrež wu-
praji: To cžinjach ſa tebje, ſchto cžiniſch ty ſa mnje? Tutón
wobras hrabja Zinzendorf w Düſſeldorfje wuhlada a wot teho
czaſa fem rekaſche heſlo jeho žiwjenja: „Ja mam jenož jene
radoſtne žadanje, a te je Wón, jenož Wón.“

Njerieba pał pſchezo wobras f miſchtrſkeje ruti bęcz, kotryž
wutrobu ſapſchimnje, tež jednory wobras ſchizowaneho a f czer-
njemi krónowaneho Sbožnika móže nam tu ſam u fluzbu wopo-
kaſacž. Tajki jednory wobras męjeſche ſnaty předał Ludwig
Hofacker w Richlingshauſenje pódla fwojeho ſtoła wiſajajo, na
kotrymž je w lęcže 1828 džęn jako džęn a nóz jako nóz, na wód-
nizu czerpjo, pod najwjetſchimi bolofcžemi 8 czežſkich njedžel
pſchęcžinil. A jako raſ we wulkej ſtyknoſczi jeho wócžlo na
wobras Sbožnika f czernjowej krónu padže, wón wupraji: „To
je mój muž!“ a ręczeſche na to dale, kał dyrbjal ſadwelowacž,
hdyž by węſty njebył, fo je lubofcž ſchryſtuſowa f hręſchnikam
njerumęrjena, fo fo jenož na njeho ſpuſchęža a fo chze pola
njeho traž we węcžnoſczi fwoje wukhowanje pytač a na kole-
nomaj fo f njemu bližicž.

Tež pohanam tajki wobras ſchizowaneho Sbožnika f mozu
předuje. Tał na pſchifkad w južnej Afrizh, hđež bęſche miſionar
Arranet tajki wobras f domiſny doſtał. Wón wo tym w lęcže
1866 piſche: „Wſchędnje jow pohanjo pſchęd tutym wobraſom
ſteja a tež najhóřſchi wužmęwzh fo nježmęja. Sdyž ja ktwile
nimam, jón jim wuſkaſęž, dha to Moceka cžini, přeni ſchęženy
f pohanow pola naſ. A hnuczi woni poſkuchaja a ſkóncznje
rjeknu: „Czerwjene tam, to je jeho krej; hlajcže, kał wona bęži!“

Žadyn džiw, fo je fo ſchizowany Sbožnik tež f rjanymi

fęrluſchemi ſhwalił, dofelž fu we wſchitkich czaſach pobožne wu-
troby ſhonike, ſchtož je hrabja Zinzendorf wuprajił: „Ja drje
fym pſches wſchelake czaſy a tež pſches węcžnoſcže w fwojich
myſlach puczowal, ale nicžo mi njeje wutrobu hnuło, hacž hdyž
fym pſchifchoł na Golgatha. Bohu budž czeſcž!“

Najmóžniſchi poſtny fęrluſch pał je bjes dwęla Pawoła
Gerhardowj: O hlowa krawatnje ſbita. Tež my chzemj mjes
tym bęcz, kotſiž w tutym poſtnym czaſku pſchezo a pſchezo ſafo
pod Anjeſotw ſchiz ſtupja a f tamnym fęrluſchom wuſnaja:

Ja f wutrobu džal praju

Czi, lubj Jeſuſo!

Ja tvojju martru ſnaju,

Mój fwojny pſchęcželo!

Spožęž, fo fo džeržu f tebi

A f tvojeje fwojnoſczi,

So tebje žadam ſebi

W tej fujertnej žafoſczi.

M. w Ba.

Pſchi ręzy Cypurat.

(Poſtracžowanje.)

A tam horjekach! Ach ſchto fo ſta f domom, w kotrymž moja
Mariam bydleſche! Plomjenja tam ſapachu! Pſchif a howł
tam! Wſchitzh dyrbjachu wunręcž, dofelž nochžychu fo falſch-
nemu profeczi Mohametej wobrocžicž! Wſchitzh dyrbjachu wu-
nręcž, jenož Mariam niž! Mariam! — ow ſrudoba a žafoſcž! —
Mariam bę tam f ſchtovej pſchiwjaſana! Tam wiſaſche! Bęchu
na nju ſabli! Wona nježmędžęſche wunręcž! Chžychu ju nuſo-
wacž, fo f Mohamedanom woženicž. Bę dže tola rjana a bohata
a młoda! —

Tola tamle! Schto to? Tamle w cžęmnej nozy fo nęſchto
hibo! Nichtón fo bliži ſchtovej, ke kotremuž je Mariam pſchi-
wjaſana. Je to jeje nawoženja. Bę f womory wozucžil. Moſty
męjeſche ſpalenej wot plomjenja. Tſchepotajo roſtweže ſwojaſti.
Potom fo wlecžetaj wot męſtna ſrudoby, jedyn na drugeho fo
ſepjerajo. Cžękatakaj mjelcžo f męſtna, kotrež je wobladało jeju
ſbožo a wjeſele! —

Nęſchto njedžel bę fo minylo. Bę woczichnylo, bęchu ſa-
ſtanili zychnowacž ſa profetu Mohameta! Bęchu džę jemu ſafo
raſ tał prawje po fwojim waſchnju poſkuzili! Tuž ſwęricahu
ſebi Armeniſzh ſafo na fwojtko, tež Mariam ſe fwojim nawo-
ženju.

Starſchiſki dom, tał ſrudnje ſapucženy, natwarichu f notwa.
Bóh požohnowa mandželſtvo tuteju, kotrajž ſtaj telko pſchętrałoj
fwojeje węry do ſchryſta dla. Bóh wobradzi jimaj cžirjódku
džęcžatkow. Bęchu tam ſbožowni hromadže. A bęchu tež pilni
a ſpróznivi. Tuž nahromadžichu ſebi tež ſamoženje.

Džęczi buchu wjetſche a wjetſche. Bę ſbožo w domje a we
wutrobach. A pſchibnywaſche!

Sižo bęchu džęczi wotroſcžene a ſa Marianu pomoz a wje-
ſele. Tu pſchifhwata raſ wjeczor nan a mandželſki dom a pſchi-
woła jej: „Skónczlo mojego žiwjenja! Ty nježmęſch mi wjazh
fwojicž! Wobladaj won! Njebo je czerwjene wot krowę ſchę-
ſcžijanow! Mohamet žada ſebi wopory!“

Bu w cžichu mjes nimi! Kóždy ręczi ſe fwojim Bohom
ſam f cžicha! Snadž f poſlednjemu raſej w ſhromadžijnje
lubych!

„Ach!“ ſdychny reka Cypurat f hluboſa wutrobj. „Ach!
dajcže mi mjelcžecž wo tym, ſchtož je potom pſchifchlo! — Sšym
widžala, kał fu mřeli wſchitzh, wſchitzh — a njejſu ſapřeli Jeſu-
ſa a węru do njeho! Ach tuta ſrudoba! A ſafo: ſajka to fwoera!

Swěra hacž do kmjercze, do žalostneje kmjercze! Běchu hódni bledžerjo sa stopami swojeho Jesuža, kotryž je sa nich czerpít, wostajiwšchi jim wopisno! Macze tež wy tam we waschej Europje tajkiche kměrných wěrjaznych Jesužowych? Tuzi Armenišy to běchu.

Wchitzy s doma Mariany wumrěchu, jenož Mariam niz a jeje džowfa. Marian wuczelny s njej a wukhowa so w skaliskach tamle, honjena kaž džiwina wot hojntwarjow. Za klyschach, kaž so tam s cziha s Bohu modlesche zylizku nóz! Ach, ja widžach, kaž to czerpjese!

Wšescežeharjo běchu jeje wuczel wukhledžili, pytachu ja njej! Dale, dale cžetasche se swojej džowfu. Běhaschtej tam a jow, dóniž žebi wukhow njeptaschtej, tamle w kerczinach, mēnjo, so cžemna nóz je wodžemajo wukhowa.

Tola podarmo! Se kmólnizami žiwěcžo namafachu jej tež tam. (Wschichodnje dale.)

Zyrkej a stat.

— Němska woli dženska swojeho prezidentu a to pod jnamjenjom dawno snateje rostory. Ssedmjo, haj wóhnyjo so sa tutu wólbju mjenuja. Njemóže so sa to dospěz pjenjes rostrojč; ja druhu wólbju, měžaz poždžičho, jeli so přenja njerosriža, dyrbja tež telko milionow wudacž. Róždy, kiž žebi žwěru na sbožo luda a kraja myšli, woli dženska muža, kotryž na jakožku ewangelskeje wěry steji a je hotowy, po pucžu snutkowneho wobnowjenja pytacž wustrowjenje luda.

— W nowinach so wschelako pišche wo wěruwijnacžu njeboheho prezidenty Eberta. Ebert bě žyn katolskeju starscheju. 18 lět starý wustupi s katolskeje zyrkwoje a njeje so wjazy do njeje wrócžil. Jeho mandželska bě ewangelska; je s zyrkwoje wustupila. Džěczi pak žu do ewangelskeho nabožneho rostrowčowanja kłodžke. Džowfa woženi so s ewangelskim a bu we ewangelskim Božim domje swěrowana; pschichodna džowfa je ewangelska a tehorunja žwójba semrěteho bratra, kotraž so w Heidelbergu žwěru s ewangelskej zyrkwi džerži. Ewangelski duchowny s Heidelberga jo tohodla pschi poslednich žwjatocžnosčach njeboheho prezidenty rěcžal, dofelž běchu žebi pschilusni pola sarjadništwu žwjatocžnosčow žadali, so by so to stalo.

Njebanja Boha Anjesa wjazy.

Džělaja na pscheměnenju a wobnowjenju kłostarskeho prawa. Pschi tym žu tež postajenja, kotrež so se pschestupjenjami pschecžiwu nabožnje saběraja, pscheměnil. Pschi kłostanjach wo kaženju Božich kłuzbow, khowanjow a mēra morowych je nimale wscho pschi starým wostalo, jenož so so wjazy cžestne prawa njemotreknu, hdyž sčto mēr morowych kasy. — Ma tajki cžłowjeł wopradže prawo na cžestne prawa? — Wo „pohóršchl sbudžowazym hanjenju Boha“ njewě nacžisł wyschnosče sa nowe kłostarske prawo nicžo. — S kajskeho stejnisčezja a spósnacžja wukhadža tuto postajenje? Ssnadž s teho, so Bóh Anjes so žam wo pskłostanje teho postara, kotryž jeho hani, wscho jene hacž je to jenotliwy cžłowjeł abo žyly lud? — Hacž dotal bu pskłostany, sčtož kšesčizjanske zyrkwoje abo druge pschipsnate nabožne sjednocženštwu hanjesche; nětk dyrbi so po nowym postajenju tón kłostacž, sčtož sjawnje jene w kraju wobstejaze nabožne sjednocženštwu — do tutych licža so tež wsche kšesčizjanske zyrkwoje! — abo jeho wěru taž hani, so to jeje pschimišowarjow srani. — Tole je něsčto s nacžisłka noweho kłostarskeho prawa. Nacžisł njeje hiščeje sakon žam, tola paž pucžpočasowar. Duzh po pucžu „blizje s Bohu“ paž tutón pucžpočasowar njeje. Spósnajesč w nim hnydom džěcžo nascheho cžaza, kotryž tež tam duzy njeje. —

Taf?

Sjednocženštwu samfarjow w Drježdžanach je wobjamknyto, so ja wucžobnikow pschijimuje jenož mlodženzow, kotryž žu konfirmowani, wot kotrychž so móže wocžakowacž, so žu žwěru a so wupožaza wědomnjo swojeje pschikłučnosče (Pflichtgefühl); to ma sa plody kšesčizjanskeho žwětanahlada. S druhimi wucžomnikami nježbu dobrých naschonjenjow cžinili. — Tu jeni so, taž pschisponni něčtón, duch starých němškich rjemježnikow, kotryž móžesche jenož žiwy bycž je kšesčizjanskeho. — Sčto praja to nětko drusy s tomu, wožebje cži, kiž nochzeja nabožinu w schuli mēcž, kiž nochzeja nicžo wo kšesčizjansktwoje wjedžecž? Sda so nam to wjazy bycž hacž plišta mjes wocži! —

Romy japoschtowol.

W Stalskej rhyja bjes pschestacžja paž tu paž tam, paž na dobo na wschelach městach, so bychu powostanki bhwschich cžazow namafali. Wěmy, so wožebje tam rhyja, hdžež něhdy rjaner mēscze Pompeji a Herkulanum ležeschtaj, kotrež w lěcze 70 po Rhr. wohenpluwaza hora Vesuv sašypa. Esu tam tež tutej mēscze namafali a wulke džěle wuryli. Esu derje sdžeržane; wohladamy tam, kaž je to wscho tehdy bylo, haj žamo powostanki cžłowjekow, kotrychž tehdy kmjercž taž pschethwata.

Tež w Romje a jeho bliskosčzi rhyja, taž wožebje pschi zyrkwi Swj. Sebastiana pschi starej kławnej Appiskej drósy — „via Appia“. Wěžywustojni so wožebje tutkhwilu s tutym městnom saběraja, maja je sa jara wažne a sa to najwažnišche, sčtož žu po wurycžu katakombow — podsemškich rumow, pohrjebnišcžow — wuryli. Pod zyrkwoju žu tam mjenujžy staroromske rowy wuryli, kotrež žu romskej patriziskej žwójby „Claudius Hermes“ kłuschate. Tehole dla a druhich namafankow dla mēnja wěžywustojni, so žu to tam něhdže tež rowy japoschtowol. Tehodla rhyja tam pilnje dale. Namafaja-li tute rowy, dostanjemy wěstosč wo praschenjach, wo kotrychž je so wjele rěcžalo a pižalo: wo japoschtowomaj Pawole a Pětru.

Wschelke s bliska a s daloka.

Wólbja do synody w Lubijskim wokrjeju je wotstorčena, dóniž nježbu wsche pscheměnenja, kotrež nowowólbny do wožadnych sastupještrow pschinjeju, snate. Potajkint wolimy haffe po jutrach.

Wistowanje.

R. S. we L.: Wutrobny džak sa wobschěrne a kłutne rospikanje dženska! Wužiju to tu a na drugim pschichodnym městnje bórny. Tuz wschudžom a po wschěch pucžach do žwěrneho džělka sa Sserbowštwu a wótzow drohu wěru! Tu chze a móže nasche nasche „Bombaj Bóh“ pomhacž!

W. w S. sa Jutry.

Sserbiska přéd. konf. ja Palmorum a Quasimodo.

Wutrobna proštwu

na wschěch cžitarjow nascheho njedželskeho kłopjena „Bombaj Bóh“.

Jena kłihownja trjeba nusnje scžehowaze cžizbla: s lěta 1921 cžizbla 1, 12, 30, 32, 45, 50 a 52; s lěta 1922 cžizbla 8 a 18; s lěta 1923 cžizbla 14, 15, 19, 32 a 39; s lěta 1924 cžizblo 28.

Wschěch lubnych cžitarjow naležnje prošymy, so bychu, je-li tute cžizbla žami dale njetrjebaja, je nam dobrocžiwje wotstupili.

Wudawatnja na lawškich hrjebjach 4.

Samotliwy redaktor: farar **W y r g a e j** w **Rožacžizach.**